

มาตรฐานธรรมาภิบาลธุรกิจ

คำนิยาม

มาตรฐานธรรมาภิบาลธุรกิจ หมายถึง ข้อควรประพฤติปฏิบัติขององค์กรธุรกิจ ซึ่งมีการบริหารจัดการหรือดำเนินธุรกิจโดยบุคคล หรือคณะบุคคล หรือองค์กร ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ

หลักนิติธรรม

องค์กรธุรกิจจะต้องมีการกำหนดข้อบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างถูกต้องครบถ้วน โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรม ต่อผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน พนักงาน ผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงคู่ค้าและประชาชน เช่น

1. ผู้บริหารองค์กรธุรกิจจะต้องมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจ คือ

- มีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ตรงตามที่จดทะเบียนไว้เพื่อการติดต่อ และเอกสารต่างๆ สามารถส่งถึงได้ ณ ที่นั้น
- จัดทำใบหุ้นเพื่อมอบให้แก่ผู้ถือหุ้น และจัดทำสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นโดยมีรายการตามที่กฎหมายกำหนด
- บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ให้ส่งสำเนาไปยังนายทะเบียนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อย่างน้อยปีละครั้ง และมิให้ช้ากว่าวันที่สิบสี่นับแต่การประชุมสามัญ

- มีการจดบันทึกรายงานการประชุมและมติของที่ประชุมทุกครั้ง และเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานแห่งใหญ่เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกคนขอตรวจดูได้
- มีการให้ความสำคัญถึงสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ถือหุ้นรายย่อย ที่จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม ผู้ถือหุ้นทุกคนย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นได้ตลอดระยะเวลาการประชุม สิทธิในการที่จะนำเรื่องเสนอและออกเสียงลงมติในวาระการประชุม สิทธิที่จะให้มีการแสดงความเห็นและซักถามในที่ประชุม สิทธิที่จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงแทนตนได้ สิทธิในการได้รับส่วนแบ่งกำไรของกิจการ
- การบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นต้องระบุวัน เวลา และสถานที่ประชุมให้ชัดเจน พร้อมรายละเอียดระเบียบวาระการประชุม ข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณา ความเห็นของคณะกรรมการ รายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา
- หนังสือมอบฉันทะต้องระบุวิธีการมอบฉันทะไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ ควรจัดส่งพร้อมเอกสารประกอบการประชุมให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าตามกฎหมาย เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจในการลงมติอย่างเพียงพอ

2. **ผู้บริหารองค์กรธุรกิจต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีอย่างเคร่งครัด** โดยมีการจัดทำบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีอนุญาตให้เก็บไว้ ณ สถานที่อื่นได้ และต้องมีการจัดทำงบการเงินเพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และยื่นต่อหน่วยงานราชการภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

3. **ผู้บริหารองค์กรธุรกิจต้องปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร** โดยมีการยื่นชำระภาษีครบถ้วนตามกฎหมาย

4. **ผู้บริหารองค์กรธุรกิจต้องไม่ให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุน หรือร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่เป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542** โดยคนต่างด้าวนั้นมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว

5. **ผู้บริหารองค์กรธุรกิจต้องไม่ร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียว หรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลใดๆ** เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

หลักคุณธรรม

ผู้บริหารองค์กรธุรกิจจะต้องยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีการส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน พนักงาน พัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยันอดทน และมีระเบียบวินัย เช่น

1. **มีการจัดทำคู่มือจริยธรรมธุรกิจ** โดยมีการกำหนดนโยบายธุรกิจ หรือจรรยาบรรณองค์กรในการดำเนินธุรกิจเป็นหลักปฏิบัติ เช่น กำหนดให้มีจรรยาบรรณขององค์กร จรรยาบรรณกรรมการ/หุ้นส่วน และจรรยาบรรณพนักงานให้ถือปฏิบัติ

2. **มีการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลพนักงานที่ปฏิบัติงานดี** โดยมีมาตรการในการจูงใจและสนับสนุนการเลื่อนตำแหน่ง หรือการให้ผลตอบแทนกับพนักงานที่ปฏิบัติงานดี

3. **มีการพัฒนาความรู้และศักยภาพของพนักงานในองค์กรธุรกิจ** โดยมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

หลักความโปร่งใส

ผู้บริหารองค์กรธุรกิจจะต้องมีความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจ มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา โดยมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจน เช่น

1. **มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานของพนักงานไว้อย่างชัดเจน** โดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

2. **มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย** รวมทั้งกำหนดบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนหรือละเลย

3. **การทบทวน ปรับปรุงการปฏิบัติงานภายในองค์กรธุรกิจ** ควรทำสม่ำเสมอ

4. **จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธุรกิจผ่านช่องทางที่หลากหลาย** เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเสมอภาค ทันเวลา

หลักการมีส่วนร่วม

ผู้บริหารองค์กรธุรกิจจะต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสีย มีส่วนร่วมในทางการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลประโยชน์ หรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีส่วนได้เสียนั้นๆ เช่น

1. มีการกำหนดช่องทางการรับฟัง การแสดงความคิดเห็น แนะนำ หรือข้อร้องเรียน หลากหลายช่องทาง อาทิเช่น เว็บไซต์ หรือแบบสำรวจความพึงพอใจ หรือกล่องรับความคิดเห็น

2. มีการกำหนดนโยบายหรือเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรธุรกิจ

หลักความรับผิดชอบ

ผู้บริหารองค์กรธุรกิจจะต้องตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งมีความใส่ใจในปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง เช่น

1. มีการกำหนดค่าตอบแทน ผลประโยชน์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นให้กับพนักงานตามที่กฎหมายกำหนด โดยออกเป็นข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน

2. มีการกำหนดนโยบาย หรือข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขอนามัยในสถานที่ทำงาน และดูแลรักษาสภาพแวดล้อม

3. มีการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม โดยมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือชุมชนและสังคม ไม่ว่าในด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬา โดยให้พนักงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

4. มีการดำเนินธุรกิจโดยรักษาสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป็นนโยบายถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะก่อให้เกิดอันตรายหรือมลภาวะต่อชุมชน สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์

หลักความคุ้มค่า

ผู้บริหารองค์กรธุรกิจจะต้องมีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรธุรกิจ ผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีนโยบายเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การประหยัดพลังงาน การควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนรณรงค์ให้พนักงานในองค์กรธุรกิจร่วมกันใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า

